

RAUTALAMMIN PERHEPALVELUOPAS

**”Elämän koulureppu
täyttyy pikkuhiljaa.**

**Pohjimmaiseksi pakattuna
kaikkien sinua rakastavien
lausumat lauseet:**

**Voi kun vaaroilta välttyisit.
Läheltäs huomaisit hyvän.”**

Annukka Tiitinen

Arvoisa lukija,

Kädessäsi on Rautalammin perhepalveluopas. Perhepalveluoppaassa on tietoa kuntalaisille tarjolla olevista kunnan, seurakuntien, järjestöjen ja valtion palveluista.

Oppaassa vastataan keskeisiin perheitä askarruttaviin kysymyksiin ja tarjotaan yhteystietoja lisäkysymyksiä ja asioiden edelleen selvittelyä varten.

Oppaaseen liittyvät kehittämissuhteet ja päivitystiedot voi toimittaa Rautalammin perusturvaosaston toimistoon, puh. 040 521 3990.

Rautalammin perusturvaosasto

Päivitetty 26.6.2018
Tietoa muutettu 7.11.2018

RAUTALAMMIN PERHEPALVELUT

SISÄLLYSLUETTELO

Perheen perustaminen	3
Mistä löydämme kodin?.....	3
Mietimme perheen perustamista – vauva vai ei?.....	3
Meistä tulee vanhempia – mitä teemme?.....	4
Vauvaa ei toiveista huolimatta kuulu – mitä nyt?.....	4
Harkitsemme adoptiota – miten liikkeelle?.....	5
Lapseni kasvaa ja kehittyy	5
Kasvun ja kehityksen seuraaminen ja tukeminen.....	5
Lapseni sairastuu – mistä apua?.....	6
Jos perheessämme on vammaisen lapsi, mistä apua?.....	7
Huolestuttaako lapsesi hyvinvointi?.....	7
Apua ja tukea arkeen	8
Lapseni tarvitsee ikätovereita – mistä heitä löydän?.....	9
Haluan tavata muita lapsia ja vanhempia – missä heitä voin tavata?.....	9
Tarvitsen tukea vanhemmuuteen – mitä tarjolla?.....	10
Maahanmuuttajaperheiden palvelut – mitä teemme, mistä apua?.....	10
Varhaiskasvatuksen palvelut	11
Tukea lapseni kasvatukseen – päivähoito kasvatuskumppanina.....	14
Lapseni on syksyllä esikoululainen – mitä minun pitää tehdä?.....	16
Esipetuksta täydentävä varhaiskasvatus.....	17
Kouluikäinen lapsi	18
Lapseni lähtee kouluun – mistä liikkeelle?.....	18
Olen töissä – miten koululaiseni pärjää iltapäivällä?.....	19
Kesälomani alkaa vasta elokuussa – miten järjestän koululaiseni kesän?.....	20
Koulun tuki oppilaille ja vanhemmille.....	21
Perheessäni on huolia	23
Rahat eivät riitä elämiseen – mistä apua?.....	23
Tarvitsen lomaa, mutta rahat eivät riitä – onko kotilomalle vaihtoehtoa?.....	25
Yllättävä kriisitilanne perheessä – miten saan apua?.....	25
Päihteiden käyttö on ongelmallista joko itselläni tai läheiselläni – mistä saamme apua?.....	29
Perheessämme on väkivaltaa – minne soitan, mitä teen?.....	30
Parisuhde rakoilee – avioero uhkaa.....	31
Avioero on edessä – miten menetellä?.....	32
Perhe vanhenee	33
Ikääntyessä tuen, hoivan ja huolenpidon tarve lisääntyy.....	33
Palveluasuminen.....	34
Vaihtoehtoja vapaa-ajanviettoon	35
Perheeni haluaa harrastuksia – mitä mahdollisuuksia paikkakunnalla on?.....	35
• Kulttuuri.....	35
• Liikunta.....	37
• Muu vapaa-ajan toiminta.....	38
Puhelinnumeroita.....	40

PERHEEN PERUSTAMINEN

Mistä löydämme kodin?

Rautalammin kunnan **vuokra-asunnoista** löydät tietoa kunnan internet-sivuilta www.rautalampi.fi. Lisätietoja saa osastosihteeriltä, puh. 040 178 7001.

Pidä silmällä myös sanomalehtien ja internetin ilmoituksia, joissa tarjotaan vuokralle/myytäväksi yksityisiä asuntoja.

Rautalammin kunnalla on myös myytävänä tontteja. Niitä kannattaa käydä katsomassa kunnan internet-sivuilta tai olemalla yhteydessä kunnan tekniiseen johtajaan, puh. 0400 784 570.

Mietimme perheen perustamista – vauva vai ei?

Neuvolassa annetaan neuvontaa perhesuunnitteluun ja raskaudenehkäisy-menetelmiin liittyvissä asioissa sekä edistetään seksuaaliterveyttä. Neuvolan terveydenhoitaja ja lääkäri keskustelevat kanssasi tilanteestanne ja eri vaihtoehtoista, auttavat päätöksenteossa ja tekevät tarvittaessa tutkimuksia.

Äitiys- ja lastenneuvolan yhteistiedot:

Rautalammin Neuvola, Sairaالاتie 1, 77700 Rautalampi, terveydenhoitaja, puh. 044 050 3572, soittoaika ma-pe klo 12-13.

Meistä tulee vanhempia – mitä teemme?

Kun huomaat olevasi raskaana tai epäilet raskautta, varaa aika **äitiysneuvolan** terveydenhoitajalle. Äitiysneuvolan toiminnan tavoitteena on turvata odottavan äidin, syntyvän lapsen ja koko perheen mahdollisimman hyvä terveydentila raskauden, synnytyksen ja lapsivuoteen aikana.

Äitiysneuvolassa seurataan äidin terveyttä ja raskauden etenemistä sekä keskustellaan molempien vanhempien kanssa parisuhteesta ja vanhemmuudesta. Ensimmäistä kertaa vanhemmiksi tuleville järjestetään perhevalmennusta. Vauvan synnyttyä äitiysneuvolan terveydenhoitaja tekee kotikäynnin viikon sisällä äidin ja vauvan kotiutumisen. Tämän jälkeen perhe siirtyy lastenneuvolan asiakkaaksi.

Avoliitossa syntyneen lapsen huoltajia ovat molemmat vanhemmat. Avoliiton ulkopuolella syntyneen lapsen huoltaja on äiti. Avoliitossa syntyneen lapsen **isyydentunnustukset** ovat mahdollista tehdä neuvolassa lastenvalvojan sijaan. Vanhemmat voivat käydä isyyden selvittämisessä halutessaan edelleen myös lastenvalvojan luona. Isyydentunnustukset tehdään neuvolassa raskausviikolla 30. Samassa yhteydessä on mahdollista tehdä myös yhteishuoltosopimus. Isyydentunnustuskäytännöt esitellään vanhemmille ensimmäisellä äitiysneuvolakäynnillä.

Neuvolassa tehdyn isyydentunnustuksen vahvistaa lastenvalvoja 30 päivää lapsen syntymän jälkeen. Lastenvalvoja ilmoittaa lapsen isän tiedot ja mahdollisen yhteishuoltajuuden maistraattiin. Ennen isyyden tunnustamisen vahvistamista ja yhteishuoltosopimusta lapsen äiti on yksinhuoltaja.

Mikäli isyys vahvistetaan vasta lapsen syntymän jälkeen, ottaa lastenvalvoja äitiin yhteyttä kirjeitse saatuaan maistraatista ilmoituksen lapsen syntymästä. Vanhemmat voivat sopia isyyden tunnustamisen yhteydessä, kuinka avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen huolto järjestetään jatkossa.

Lisätietoja saa lastenvalvojalta, puh. 040 514 8170.

Vauvaa ei toiveista huolimatta kuulu – mitä nyt?

Neuvolan terveydenhoitaja ja lääkäri keskustelevat kanssasi tilanteestanne ja eri vaihtoehdoista sekä auttavat päätöksenteossa ja käynnistävät tarvittavat tutkimukset/hoidot. Varaa aika neuvolasta, yhteystiedot sivulla 3.

Harkitsemme adoptiota – miten liikkeelle?

Saat **adoptioprosessin** liikkeelle ottamalla yhteyttä Pelastakaa Lapset ry:n Itä-Suomen aluetoimistoon, puh. 010 843 5180 tai varaamalla ajan Rautalammin kunnan lastenvalvojalta, puh. 040 514 8170.

Adoptio edellyttää adoptioneuvontaa, jota voit saada yllämainituista paikoista. Lisätietoja adoptioon liittyen:

<http://www.pelastakaaalapset.fi/fi/toiminta/lastensuojelutyo/adoptiot>.

LAPSENI KASVAA JA KEHITTYY

Kasvun ja kehityksen seuraaminen ja tukeminen

Kaikki alle kouluikäiset lapset kuuluvat **lastenneuvolan** piiriin.

Lastenneuvolatyössä on keskeistä lapsen terveyden edistäminen, vuorovai-
kutuksen ja vanhemmuuden tukeminen sekä lapsen kasvun ja kehityksen
seuraaminen. Lastenneuvolan terveydenhoitaja tapaa lastasi ja perhettäsi
ensimmäisen vuoden aikana noin kerran kuukaudessa ja myöhemmin kasvua
ja kehitystä seurataan ikävuositarkastuksissa. Myös lastenneuvolan lääkäri
tapaa lastasi säännöllisin väliajoin.

Lastenneuvolan yhteystiedot sivulla 3.

Lapsesi kutsutaan **hammashoitolaan** ensimmäisen kerran 6 kuukauden
iässä ja hampaiden seuranta jatketaan säännöllisin väliajoin. Tarvittaessa
voit myös itse varata hoitoajan, puh. 044 4131 235.

Hampaiden ja suun hoidosta käydään kertomassa myös päiväkerhoissa,
päiväkodissa ja kouluilla.

Lapseni sairastuu – mistä apua?

Terveydenhuollon palveluita ovat:

Terveydenhoitajien, lääkäreiden ja sairaanhoitajien palvelut.

- Päivystysvastaanotto
- Fysioterapia/Apuvälinepalvelut, palveluaika ma-pe klo 12-13, fysioterapeutti Ulla Saramäki, puh. 040 843 2106
- Puheterapia
- Toimintaterapia
- Ravitsemusterapia
- Mielen terveystyö
- Terveystyö
- Suun terveydenhuolto

Terveydenhoitajat lastenneuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja hammashoitohenkilökunta antavat lapsen sairauteen liittyviä hoito-ohjeita ja neuvontaa sekä ohjaavat tarvittaessa oikeaan hoitopaikkaan. Lisäksi he tarvittaessa kirjoittavat todistuksen lapsen sairaudesta työnantajalle.

Rautalammin terveystyö:

Kiireellinen ensiapu, puh. 044 4131 255

Ajanvaraus vastaanotoille ma-pe klo 8-9 ja 12.30-13.30:

Itäinen alue, puh. 044 4131 256

Eteläinen alue, puh. 044 4131 258

Päivystys arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin klo 8-18 Suonenjoen pääterveysasemalla, Sairaalapolku 6.

Puhelinnumero Suonenjoen päivystykseen on 044 4131 215.

Muina aikoina lääkäripäivystys on Kuopion yhteispäivystyksessä, puh. 017 174 500.

Kiireellisen sairastapauksen tai onnettomuuden sattuessa soita yleiseen **hätänumeroon 112**.

Myrkytystietokeskus, puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihe) avoinna 24 t/vrk.

Jos perheessämme on vammainen lapsi, mistä apua?

Vammaispalvelujen sosiaalityöntekijä ja avohuollonohjaaja ohjaa ja neuvoo sinua vammaispalvelulain perusteella saatavista palveluista. Näitä ovat:

- Kuljetuspalvelut
- Tulkkipalvelut
- Palveluasuminen
- Asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä asunnon muutostyöt
- Henkilökohtaiset avustajat
- Kuntoutusohjaus
- Sopeutumisvalmennus
- Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet

Ennen palvelujen myöntämistä tehdään palvelutarpeen arviointi. Palvelujen myöntäminen edellyttää vaikeavammaisuutta suhteessa haettuun palveluun. Lisätietoja saadaksesi, ota yhteys sosiaalityöntekijään puh. 040 501 0703, avohuollonohjaajaan puh. 040 186 3491.

Huolestuttaako lapsesi hyvinvointi?

Neuvola tukee lapsia, nuoria ja perheitä sekä etsii ratkaisuja yhdessä perheen kanssa, kun perheellä on lapsen kasvuun, kehitykseen tai käyttäytymiseen liittyvää huolta tai perhe haluaa keskusteluapua muuhun ongelma- tai kriisitilanteeseen. Neuvolan kautta saa tarvittaessa lähetteen psykologisiin tutkimuksiin ja sosiaalisten tilanteiden kartoituksiin.

Neuvolaan/kouluterveydenhuoltoon voi ottaa yhteyttä:

- Lapsen ja nuoren kehitys- ja kasvatuskysymyksissä
- Oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä asioissa
- Perhe-elämän ja parisuhteen ongelmissa
- Ihmissuhdevaikeuksissa
- Lapsen ja nuoren käyttäytymiseen tai päihteiden käyttöön liittyvissä ongelmissa.

Lapsen ja nuoren kasvuun, kehitykseen ja käyttäytymiseen liittyvissä huolenaiheissa ja perheen ongelma- ja kriisitilanteissa apua saa neuvolan tai koulun terveydenhoitajan lisäksi myös **sosiaalityöntekijältä tai perhetyöntekijältä.**

Sosiaalityöntekijä tarjoaa keskusteluapua ja auttaa etsimään ratkaisuja tilanteeseen. Sosiaalityöntekijä, puh 040 735 7973, perhetyöntekijä puh. 040 765 1903.

Virka-ajan ulkopuolella klo 16-8 ja viikonloppuisin akuuteissa kriisitilanteissa apua saa soittamalla hätäkeskukseen, puh. 112, josta puhelu ohjataan tarvittaessa sosiaalipäivystykseen.

APUA JA TUKEA ARKEEN

Lapseni tarvitsee ikätovereita – mistä heitä löydän?

Rautalammin seurakunnan päiväkerho on tarkoitettu 3-5-vuotiaille lapsille. Kerhoissa leikitään, askarrellaan, lauletaan yms. ja vietetään pieni hartaushetki. Kerhoryhmät kokoontuvat kerran viikossa kaksi tuntia kerrallaan.

Vapaita kerhopaikkoja ja lisätietoja voi kysellä seurakunnan lapsityöntekijöiltä, puh. 040 484 8864 tai lapsi- ja nuorisotyön papilta, puh. 040 197 2207. Tiedot kerhoista löytyvät myös seurakunnan internet-sivuilta www.rautalamminseurakunta.fi

Kunnan päivähoidosta voi kysyä virikehoitopaikkaa. Lisätietoja saa varhaiskasvatusjohtajalta puh. 040 572 5321.

Haluan tavata muita lapsia ja vanhempia – missä heitä voin tavata?

Seurakunnan perhekerho kokoontuu syys- ja kevätkaudella kerran viikossa aamupäivällä. Perhekerho on aikuisten ja lasten yhteinen kokoontumispaikka, johon ei tarvitse ilmoittautua ennakoon, vaan voit tulla mukaan silloin kun sinulle sopii. Perhekerhossa samassa elämäntilanteessa olevat aikuiset voivat vaihtaa kuulumisiaan ja lapset leikkiä yhdessä toisten lasten kanssa.

Perhekerhon alussa vietetään pieni hartaushetki ja tarjolla on kahvia, teetä, mehua ja pientä aamupalaa. Silloin tällöin kerhossa käsitellään yhdessä myös ajankohtaisia ja perheiden elämään liittyviä teemoja. Tervetuloa kaikki isät, äidit, mummot, vaarit ja päivähoitajat lapsineen. Lisätietoja saat seurakunnan lapsityöntekijöiltä ja seurakunnan internet-sivuilta

www.rautalamminseurakunta.fi

Perheleirit

Seurakunta järjestää yhteistyössä kunnan kanssa 1-2 yön mittaisia perheleirejä. Tietoa tulevista leireistä saat lapsityöntekijöiltä ja seurakunnan internet-sivuilta.

Rautalammin helluntaiseurakunta järjestää kristillisiin arvoihin pohjautuvaa toimintaa.

Lasten- ja nuorten jippii-kuoro on kokoontuu joka toinen viikko vuoroin Rautalammillla ja Suonenjoella. Nuorteniltoja pidetään silloin tällöin. Perheille järjestetään yhteisiä retkiä. Kesäisin pidetään lasten- ja varhaisnuorten leiri. Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaan. Tarkempaa tietoa tapahtumista

www.rautalampi.helluntaisrk.net

Tarvitsen tukea vanhemmuuteen – mitä tarjolla?

Lastenneuvolan terveydenhoitaja, puh. 044 050 3572, arkisin klo 12-13 tukee sinua vanhemmuuteen liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa eteenpäin.

Perhetyöntekijä on kunnan työntekijä, joka tukee lasten kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Työ perustuu vanhempien ja muun henkilöstön kanssa yhdessä sovittuihin suunnitelmiin ja tavoitteisiin.

Perhetyöntekijä työskentelee perheen kotona toiminnallisesti perheen arkea auttaen ja ohjaten. Myös keskusteluapu ja vertaisryhmätoiminnan järjestäminen ovat perhetyöntekijän työmuotoja. Lisätietoja saa perhetyöntekijältä, puh. 040 765 1903.

Sosiaalityöntekijä tukee lapsia, nuoria ja perheitä erilaisissa perheen ongelmatilanteissa tarjoamalla erilaisia tukipalveluja kuten keskusteluapua, selvittämällä perheen oikeuden taloudellisiin etuuksiin ja ohjaamalla tarvittaessa eteenpäin.

Sosiaalityöntekijä, puh 040 735 7973.

Maahanmuuttajaperheiden palvelut – mitä teemme, mistä apua?

Kun muutat Rautalammille, sinun tulee ilmoittautua **maistraattiin**, puh. 071 875 0211, josta sinut ohjataan työvoimatoimistoon ja Kelalle.

Työvoimatoimistossa tehdään sinulle ja perheellesi kotouttamissuunnitelma (lasten ja vammaisten osalta kotouttamissuunnitelman laatimisesta vastaa kuitenkin sosiaalitoimisto). Tässä tilaisuudessa ovat läsnä perhe, tulkki, työvoimatoimiston ja sosiaalitoimiston virkailijat sekä tarpeen mukaan muita viranomaisia (esim. koulu).

Kotouttamissuunnitelmaa tehtäessä käydään läpi perheesi tilanne.

Kouluikäinen maahanmuuttajalapsi ilmoitetaan koulutoimistoon, jossa sovitaan koulun aloittamiseen liittyvät asiat. Koulutoimisto, puh. 040 549 2860 tai koulutusjohtaja, puh. 040 551 4361.

Sinulla on mahdollisuus osallistua kielikurssille, mikäli suomenkielen taitosi ei ole riittävä. Tältä ajalta sinulla on mahdollisuus saada työmarkkinatukea sekä ylläpitokorvausta. Lapsille tehdään omat kotouttamissuunnitelmat, joissa käydään läpi päivähoito- ja kouluasiat. Sinä saat kopiot suunnitelmasta.

Kun asioit eri viranomaisten kanssa, he pyytävät tarvittaessa paikalle tulkin, jolloin tulkkipalvelu on asiakkaalle ilmaista. Jos itse pyydät paikalle tulkin, tulee sinun silloin maksaa tulkkipalvelu.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Palveluohjaus

Suunnitellessasi lapsen varhaiskasvatuksen aloittamista, esiopetukseenhakemista tai halutessasi keskustella lapsen varhaiskasvatuksesta, voit ottaa yhteyttä varhaiskasvatusjohtajaan puh. 040 572 5321.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaus käsittää Rautalammilla asiakasohjauksen, hakemusten vastaanoton ja käsittelyn sekä hoitomaksuihin liittyvän asiainnin.

Varhaiskasvatuspaikkaa voi hakea ympäri vuoden – kuitenkin vähintään 4 kuukautta ennen hoidon tarvetta. Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu äkillisestä työllistymisestä tai opiskelusta eikä hoidon tarve ole ennakoitavissa, on hoitopaikkaa haettava viimeistään 2 viikkoa ennen hoidon tarvetta.

Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kotihoidon tuesta ja Rautalampi -kuntalisästä, päiväkotihoidosta, vuoropäiväkodin ilta- ja viikonloppuhoidosta, varhaiserityiskasvatuksesta, esiopetuksesta ja esiopetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta sekä perhepäivähoidosta perhepäivähoitajan omassa kodissa tai ryhmäperhepäivähoitokodissa. Lisäksi kunnassa on yksityistä perhepäivähoitoa.

Lasten kotihoidon tuki

Vanhempainrahakauden jälkeen äiti tai isä voi jäädä hoitovapaalle. Kotiin jäävä vanhempi voi hakea alle kolmevuotiaan lapsen hoitoon Kelalta lasten kotihoidontukea. Lisätietoja lapsiperheiden tuista voit kysyä myös Kelan Suonenjoen toimipisteestä ja Kelan palvelunumerosta 020 692 206 tai nettisivuilta.

Lasten kotihoidon tuen kuntalisä eli Rautalampi -lisä

Rautalampi -lisää maksetaan perheille, joissa on alle kolmevuotias lapsi ja perhe saa Kelan maksamaa kotihoidontukea.

Kuntalisän maksaminen voi alkaa vasta äitiys- ja vanhempainrahakauden (mukaan lukien isäkuukausi) päätyttyä ja voidaan myöntää perheille, jotka hoitavat perheen kaikki alle kouluikäiset lapset kotona. Poikkeuksena kuitenkin kuntalisän maksaminen perheelle, jossa joku lapsista tarvitsee kuntoutuksellisista tai lastensuojelullisista syistä varhaiskasvatuspalvelua ja tästä on asiantuntijalausunto. Kuntalisää maksetaan hakemiskuukauden alusta.

Mikäli lasten kotihoidon kuntalisän maksamisen edellytykset muuttuvat (esim. jääminen äitiys- ja vanhempainrahakaudelle + isäkuukausi) on muutoksista ilmoitettava välittömästi varhaiskasvatusjohtajalle, koska perusteettomasti maksetut kuntalisät voidaan periä takaisin.

Varhaiskasvatuspalvelut

Alle kouluikäisellä lapsella ja hänen vanhemmillaan tai muulla huoltajalla on oikeus saada suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa varhaiskasvatuspalveluissa. Rautalammilla varhaiskasvatuspalveluita on päiväkodeissa (Pentinpellon vuoropäiväkoti ja Riihikodon päiväkot), ryhmäperhepäivähoidossa Kerkonkoskella ja perhepäivähoitajien omassa kodissa tapahtuvana perhepäivähoitona.

Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu, jossa tavoitteena on yhdessä huoltajien kanssa rakentaa lapselle ehjä kasvun, kehityksen ja oppimisen polku niin, että lapsen etu ja osallisuus toteutuvat. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista ja mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään tai opiskeluun.

Varhaiskasvatuksessa on oleellista lasten, varhaiskasvatuksen henkilöstön ja huoltajien välinen vuorovaikutus sekä henkilöstön ja huoltajien yhteinen kasvatuskumppanuus, joka toteutuu huoltajien kanssa tehtävässä päivittäisessä yhteistyössä.

Rautalammin varhaiskasvatuksessa noudatetaan valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ja kuntakohtaista suunnitelmaa. Rautalammin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma löytyy kunnan nettisivuilta osoitteesta: <https://urly.fi/QvK>

Sähköinen asiointi

Varhaiskasvatushakemus ja esiopetukseen ilmoittautuminen tehdään sähköisen asioinnin kautta. Palvelu löytyy osoitteesta

<https://rautalampi.daisynet.fi/eDaisy>

Sähköiseen asiointiin kirjaudutaan aina Suomi.fi palvelun kautta vahvalla tunnistautumisella, eli joko pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

Varhaiskasvatuspalveluissa on käytössä myös DaisyNet, jota käytetään hoitoaikavarauksiin ja poissaolojen ilmoittamiseen. Palvelun löydätte osoitteesta <https://rautalampi.daisynet.fi>

Tarvittaessa palveluihin voi hakea myös paperilomakkeella, mikäli sähköinen hakeminen ei ole mahdollista. Hakulomakkeita saa varhaiskasvatusjohtajalta. Lomake palautetaan varhaiskasvatusjohtajalle osoitteeseen:
Rautalammin kunta/varhaiskasvatuspalvelut, Kuopiontie 11, 77700 Rautalampi.

Asiakasmaksut määräytyvät asiakasmaksulain mukaisesti ja perustuvat perheen tuloihin ja perhekokoon sekä kunnan hoitoaikoihin perustuvaan sopimukseen.

Hoitoaikaperustainen maksu on neliportainen asteikko, jonka tuntimäärä muodostuu varatuista ja käytetyistä hoitotunneista:
0-85 tuntia/kk (50 %), 86-120 tuntia/kk (65 %), 121-150 tuntia/kk (75 %) tai 151 tuntia /kk (100 %).

Asiakasmaksuista ja hoitoaikaperustaisesta sopimuksesta lisätietoja varhaiskasvatusjohtajalta puh. 040 572 5321 ja nettisivuilta.

Tulojen selvityslomakkeet ja ohjeistusta sähköisistä palveluista löytyy www.rautalampi.fi > palvelut > varhaiskasvatus.

Tukea lapseni kasvatukseen – päivähoito kasvatuskumppanina

Yhteistyö huoltajien kanssa

Varhaiskasvatuksen aloitusvaihe suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä huoltajien kanssa siten että muutos kotoa varhaiskasvatukseen tukisi lapsen kiintymyssuhteita ja turvallisuuden tunnetta mahdollisimman hyvin. Hyvä alku muodostuu aloituskeskustelusta, riittävän pitkästä, pehmeästä tutustumisjaksosta vanhemman kanssa tulevassa hoitopaikassa. Keskeistä on luottamuksellisen yhteistyön käynnistyminen aikuisten välillä, koska hyvä yhteistyö on perusta lapsen varhaiskasvatukselle. Aloituskeskustelu käydään joko lapsen kotona tai päivähoitopaikassa.

Varhaiskasvatuksessa keskeisiä sisältöjä ovat turvallinen lapsen hoito, leikki, puheen ja kielen, omatoimisuuden, liikunnallisten ja muiden motoristen taitojen sekä sosiaalisten taitojen kehityksen tukeminen. Keskeistä on myös lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvä yhteistyösuhde huoltajien kanssa ja vanhemmuuden tukeminen.

Yhteistyömuotoja:

- Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma eli vasu, jonka tavoitteena on lapsen yksilöllisyyden ja huoltajien näkemysten huomioiminen toiminnan järjestämisessä sekä lapsen etu ja tarpeet. Suunnitelmaan kirjataan myös tavoitteet, jotka asetetaan pedagogiselle toiminnalle. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan lapsen aloitettua päiväkodissa tai perhepäivähoidossa ja Vasun laatimiseen osallistuvat sekä lapsi että lapsen huoltajat.
- Keskustelu lapsen hoidon toteutumisesta.
- Käydään perhekohtaiset keskustelut vähintään kaksi kertaa vuodessa.
- Vanhempainiltoja, joiden aiheet muodostuvat lapsiryhmän ajankohtaisista tarpeista, vanhempien toiveista, kasvun ja kehityksen asioista.
- Juhlia ja yhteisiä tapahtumia.
- Yhteistyö kodin, varhaiskasvatustaluiden ja neuvolan välillä käsittää myös 4-vuotislomakkeen, joka toimii yhteistyön välineenä. 4-vuotislomakkeella kukin taho kirjaa havaintojaan lapsen toiminnasta. Lomakkeen tarkoituksena on tukea ja helpottaa yhteistyötä lapsen kasvun ja kehityksen tukemiseksi ja seuraamiseksi.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön rinnalla toimii myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka osallistuu tarvittaessa lapsen tukitoimien suunnitteluun ja toteutukseen, mikäli lapsella on tuen tarvetta. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii koko kunnan varhaiskasvatuksen alueella ja konsultoi henkilöstöä ja osallistuu tarvittaessa henkilöstön rinnalla samanaikaisopetukseen, lapsen vasu-keskusteluihin ja muuhun monialaiseen yhteistyöhön. Jos sinua mietityttää jokin asia lapsesi kasvatuksessa tai kehityksessä, ota yhteyttä varhaiskasvatuksen erityisopettajaan puh. 040 169 38 66.

Perheneuvolaan voi hakeutua mm. silloin, jos perheessä on vaikea elämäntilanne, huolta lapsen kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Myös sosiaalitoimiston sosiaalityöntekijät, koulukuraattori ja neuvolan terveydenhoitaja voivat tehdä lähetteen perheneuvolaan tai perheneuvolaan voi ottaa suoraan yhteyttä.

Perhetyöntekijä on työntekijä, joka tukee lasten kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Työ perustuu vanhempien ja päivähoiton henkilöstön kanssa yhdessä sovittuihin suunnitelmiin ja tavoitteisiin.

Perhetyöntekijä työskentelee perheen kotona toiminnallisesti perheen arkea auttaen ja ohjaten. Myös keskusteluapu ja vertaisryhmätoiminnan järjestäminen ovat perhetyöntekijän työmuotoja. Lisätietoja perhetyöntekijä puh. 040 765 1903.

Perhetyöntekijä on mahdollisuuksien mukaan päivähoiton järjestämässä yhteistapahtumissa mukana. Tarpeen mukaan vanhemmat voivat varata aikoja perhetyöntekijältä ja tulla keskustelemaan päiväkodille.

Lapseni on esikoululainen – mitä minun pitää tehdä?

Kunnan esiopetus on tarkoitettu kaikille alle kouluikäisille **lakisääteinen maksuton** lapsille vuotta ennen lapsen oppivelvollisuuden alkua. Esiopetusta tarjotaan 700 tuntia vuodessa eli noin neljä tuntia päivässä. Lukukausi noudattelee pääosin kouluissa noudatettavia työ- ja loma-aikoja.

Esiopetukseen ja täydentävään varhaiskasvatukseen ilmoittaudutaan helmikuun aikana tarkemmin ilmoitettavana ajankohtana sähköisesti em. eDaisyn kautta Rautalammin kunnan varhaiskasvatuspalveluiden sivuilta: <https://rautalampi.daisynet.fi>

Esiopetus toteutetaan valtakunnallisten esiopetuksen perusteiden ja Rautalammin kunnan esiopetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetus järjestetään Pentinpellon päiväkodin esiopetusryhmässä ja on osa varhaiskasvatuspalveluita. Esiopetuksen toiminta-aika on klo 8.30-12.30.

Rautalammin kunnan esiopetussuunnitelma löytyy kunnan nettisivuilta osoitteesta: <https://urly.fi/QvL>.

Esiopetuksella taataan kaikille lapsille tasavertaiset mahdollisuudet kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen omien edellytystensä mukaisesti. Esiopetus on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä opetusta ja kasvatusta. Sillä tuetaan lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä sekä oppimaan oppimisen taitoja. Leikki on edelleen keskeisin toimintamuoto esiopetuksessa.

Esiopetuksessa olevien lasten tuen tarpeista vastaa esiopetuksen lastentarhanopettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tukitoimien suunnittelu tehdään yhdessä vanhempien kanssa. Tarvittaessa tukitoimien arviointi tapahtuu monialaisessa yhteistyössä esimerkiksi neuvolan terveydenhoitajan, perheneuvolan, lastensuojelun sosiaalityöntekijän, psykologin, puheterapeutin ja toimintaterapeutin kanssa.

Kun huoltaja on ilmoittanut lapsen esiopetukseen, lähtökohtana on, että lapsi osallistuu kaikkeen toimintaan. Huoltaja, esiopetuksen lastentarhanopettaja sekä esiopetuksen järjestämiseen osallistuva henkilöstö huolehtivat yhteistyössä lasten säännöllisestä osallistumisesta esiopetukseen.

Lisätietoja esiopetuksesta saa esiopetusryhmän henkilöstöltä puh. 040 178 7016 tai 040 178 7007 ja varhaiskasvatusjohtajalta.

Esiopetukseen osallistuva lapsi on oikeutettu maksuttomaan **kuljetukseen**, kun oppilaan koulumatka kotoa tai pysyvästä päivähoitopaikasta on yli kolme kilometriä. Lisätietoja oppilaskuljetuksista saa toimistosihteeriltä puh. 040 549 2860.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Esiopetuksen lisäksi lapsella on mahdollisuus osallistua tarvittaessa täydentävään varhaiskasvatukseen aamuisin ennen esiopetuksen alkua tai sen jälkeen iltapäivällä. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus on maksullista ja maksu määräytyy elokuu- toukokuu välisenä aikana hoitoaikaperustaisesti lapsen tarvitseman hoitoajan mukaan portaittain 0-85 tuntia/kk (40 %), 86-120 tuntia/kk (65 %), 121-150 tuntia/kk (70 %) tai 151 tuntia /kk (100 %).

Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi käyttää varhaiskasvatuspalveluita kesä-heinäkuussa, peritään näiltä kuukausilta normaali asiakasmaksu palveluntarpeen mukaisesti.

KOULUIKÄINEN LAPSI

Lapseni lähtee kouluun – mistä liikkeelle?

Koulutus on Suomessa perusoikeus. Jokainen Suomessa asuva on oikeutettu saamaan maksutonta **perusopetusta**. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti jokaisella on myös oikeus jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja uuden oppimiseen iästä, asuinpaikasta, varallisuudesta, sukupuolesta ja äidinkielestä riippumatta.

Lapsen oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Lapsella on oikeus aloittaa koulunkäynti myös vuotta aikaisemmin tai myöhemmin psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella. Huoltajan tulee toimittaa varhentamista/lykkäystä koskeva hakemus koulu-toimistoon.

Uusien oppilaiden **ilmoittautuminen** peruskoulun 1. luokalle tapahtuu helmikuun aikana. Koulun aloittavien lasten huoltajat ilmoittavat lapsensa oppilaaksi siihen kouluun, johon oppilas hakee oppilaaksi. Kouluun ilmoittautuminen tapahtuu Wilma oppilashallinto-ohjelman kautta. Huoltajille lähetetään ennen ilmoittautumista kirjeessä avainkoodi kirjautumista varten.

Lisätietoja esiopetuksesta sekä koulunkäynnin aloittamisesta saa varhaiskasvatusjohtajalta puh. 040 572 5321, Matti Lohen koulun rehtorilta, puh. 040 703 5598 ja Kerkonkosken koulun rehtorilta, puh. 040 124 4545 sekä varhaiskasvatusjohtajalta puh. 040 572 5321.

Olen töissä – miten koululaiseni pärjää iltapäivällä?

Koululaisten iltapäivätoiminta 1-2 luokkalaisille on kunnan järjestämä. Sen tavoitteena on tarjota pienille koululaisille mahdollisuus mielekkääseen toimintaan turvallisen ja tutun aikuisen seurassa koulun jälkeen. Iltapäivätoiminta on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisoppilaille.

Toiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Lapselle tarjotaan koulupäivän jälkeen turvallinen ympäristö, jossa hän aikuisen ohjauksessa voi osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan.

Iltapäiväkerho kokoontuu koulupäivinä Matti Lohen koululla klo 12.30-17 ja Keronjoen koululla klo 12-15.20.

Toiminta on maksullista. Maksu on Matti Lohen koululla 100 €/kk ja puolen kuukauden maksu on 60 €, Keronjoen koululla 80 €/kk ja puolen kuukauden maksu 48 €. Hintaan sisältyy välipala.

Rautalammilla iltapäivähoitopaikkaa voi hakea perusopetuksen sivuilta tulostettavissa olevalla hakulomakkeella: palvelut > koulutus > perusopetus > hakemus ip-toimintaan tai koulujen sivuilta. Hakulomakkeita saa myös koulu-toimistosta.

Sinulla on mahdollisuus lyhentää työaikaasi ja saada lyhennetyltä työajalta **osittaista hoitorahaa** lapsen ensimmäisen ja toisen luokan aikana, mikäli niin haluat. Lisätietoja voit hakea www.kel.fi > lapsiperheet > lastenhoidon tuet > osittainen hoitovapaa ja - raha, tai ottamalla yhteyttä Kelaan (lapsiperheen palvelunumero) puh. 020 692 206.

Kesälomani alkaa vasta elokuussa – miten järjestän koululaiseni kesän?

Rautalammin **vapaa-aikatoimi** järjestää kesällä toimintaa. Lisätietoja voit kysyä kunnanviraston neuvonnasta puh. 040 164 2000. Ajankohtaiset tiedot löydät myös kunnan internet-sivuilta www.rautalampi.fi palvelut > vapaa-aika. Rautalammin **seurakunta** järjestää kesällä leiritoimintaa eri-ikäisille lapsille. Lisätietoja tulevan kesän leireistä saat seurakunnan internet-sivuilta www.rautalamminseurakunta.fi ja seurakunnan nuorisotyönohjaajilta, Jaana Lehtolahdelta, puh. 040 484 8864 ja puh. 0400 367 131 sekä lapsi- ja nuorisotyön papilta, puh. 040 197 2207.

Koulun tuki oppilaille ja vanhemmille

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen ja nuoren kasvatuksesta. Koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta koulu-yhteisön jäsenenä. Koulu on yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että he voivat osaltaan tukea lastensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä.

Yhteisvastuullisen kasvatuksen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten oppimisen edellytyksiä, turvallisuutta ja hyvinvointia koulussa. Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan sekä yhteisö- että yksilötasolla. Toimintatapoja ovat muun muassa henkilökohtaiset yhteydenotot, vanhempainvartit, tiedotteet, vanhempainillat ja vanhempaintoimikunnat.

Koulu tukee vanhempia **opetussuunnitelmaan** perustuvalla kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä. Opetussuunnitelmien perusteisiin voit tutustua opetushallituksen sivuilla: www.oph.fi: opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteet > perusopetus.

Perusopetuksessa oppilaalla on oikeus saada maksuton **oppilashuolto**. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Oppilashuoltoon kuuluvat:

- Kouluterveydenhuollon palvelut
- Psykologipalvelut
- Sosiaalityöntekijän palvelut
- Koulukuraattorin palvelut
- Koulujen oppilashuoltotyöryhmät
- Tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta
- Maksuton ateria koulussa
- Koulukuljetukset

Kouluterveydenhuollon päätehtävänä on:

- Oppilaan terveyden, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen, arviointi ja edistäminen
- Kouluyhteisön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Kouluterveydenhoitajan tehtäviin kuuluvat oppilaiden vuosittaiset määräaikaistarkastukset, akuutti vastaanotto koulupäivän aikana sekä ryhmäneuvonta luokille/rajatuille ryhmille. Kouluterveydenhuolto on oppilaalle maksutonta ja se järjestetään oppilaan työpäivän aikana.

Palvelujen käyttö on vapaaehtoista. Tarvittaessa terveydenhoitaja tekee yhteistyötä koulukuraattorin ja -psykologin, perheneuvolan, sosiaalitoimen, suunterveydenhuollon, puhe-, fysio- ja ravitsemusterapeuttien ja perusterveydenhuollon toimijoiden kanssa. Yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa on ensisijaisen tärkeää.

Kouluterveydenhuollossa terveydenhoitaja toimii koululääkärin työparina. 1.-, 5.- ja 8.-luokkalaisille tehdään laajennettu terveystarkastus, eli oppilas tapaa sekä terveydenhoitajan että koululääkärin. Tarkastuksissa kartoitetaan koko perheen hyvinvointia ja tämän vuoksi lääkärin vastaanotolle kutsutaan vanhemmat mukaan.

Lisätietoja saa kouluterveydenhoitajalta, puh. 040 721 8419.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluu myös **suunterveydenhoito**. Oppilas kutsutaan hammashoitolaan tarkastusten perusteella yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan.

Hoitosuunnitelman laatii hammaslääkäri, joka samalla laatii suunnitelman hoidon suorittajista (hammaslääkäri, suuhygienisti, hammashoitaja). Ota yhteyttä hammashoitolan ajanvaraukseen, puh. 044 4131 235.

Tukioppilaat ovat muiden oppilaiden tukena 7-9-luokilla. Heidän tehtävänä on vahvistaa oppilaiden identiteettiä ja myönteistä ja turvallista kouluilmapiiriä. Tukioppilaat ohjaavat uusia oppilaita, tutustuttavat heitä toisiinsa ja koulun tapoihin. Lisätietoja tukioppilastoiminnasta saa oppilaan omasta koulusta.

Koulujen **vanhempainneuvostojen ja -toimikuntien** toiminnan tavoitteena on oppilasyhteisön hyvinvoinnin lisääminen (esimerkiksi yhteiset toimintapäivät, peli-illat ja muut tapahtumat) ja vanhempien ja opettajien yhteisten kasvatustavoitteiden tukeminen (koulutus, tiedon välittäminen). Lisätietoja vanhempaintoimikunnista saa oppilaan omasta koulusta ja koulujen nettisivuilta.

PERHEESSÄNI ON HUOLIA

Rahat eivät riitä elämiseen – mistä apua?

Mahdollisuutesi saada **ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea** selvitetään sosiaalitoimistossa. Ennen hakemista sinun tulee hakea perustoimeentulotukea Kelasta, joka välittää ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotukihakemuksesi kuntaan. Voit hakea ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea myös suoraan kunnalta. Liitä siinä tapauksessa Kelan toimeentulotukipäätös laskelmineen hakemukseesi. Lisätietoja: sosiaalityöntekijältä puh. 040 501 0703.

Lisätietoja saat Rautalammin kunnan kotisivuilta: www.rautalampi.fi > palvelut > sosiaalipalvelut > sosiaalityö.

Talous- ja velkaneuvonta antaa yksityishenkilöille tietoja ja neuvontaa talouden ja velkojen hoitamiseksi, avustaa taloudenpidon suunnittelussa, selvittää velallisen talouteen liittyvien ongelmien ratkaisumahdollisuudet, avustaa velallista velkajärjestelyyn liittyvän asian hoitamisessa ja ohjaa velallista hakemaan tarvittaessa oikeudellista apua.

Talous- ja velkaneuvontaa rautalampilaisille on saatavissa Kuopion Talous- ja velkaneuvontatoimistosta, puh. 017 182 707 tai 017 182 709.

Rautalammin seurakunnan **diakoniatyö** antaa keskusteluapua sekä harkinnan mukaan tilapäistä taloudellista avustusta. Diakonityöntekijän tavoitat, puh. 040 837 0682 ja kirkkoherran, puh. 0400 856 263.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa vastauksia nuoren mieltä askarruttaviin kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivän nuorisotyön ensisijaisena tehtävänä on auttaa nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Etsivään nuorisotyöntekijään voi ottaa yhteyttä nuori itse, nuoren läheiset tai viranomaiset, ensisijaisesti nuoren itsensä luvalla. Lähestyä voi pienissäkin asioissa ennen kuin niistä tulee suuria.

Etsivän nuorisotyöntekijän toimitilat ovat kirjastolla, jossa sijaitsee myös vapaa-aikatoimisto sekä nuorisotilat. Etsivän toimistoon on oma sisäänkäynti, jolloin asiakkaan on helppo tulla ja mennä ”huomaamattomasti”. Etsivän tavoittaa myös pari kertaa viikossa nuorisotilalta sekä nuorisotoimen tapahtumista. Etsivä "päivystää" myös Rautalammin lukiolla yhden tunnin joka viikko oppilaiden ryhmätyötilassa, jossa hänet on helppo tavoittaa sekä Matti Lohen koululla samankaltainen päivystys on järjestetty niin ikään tunti viikossa, mutta yhteistyössä nuorisotoimen sekä seurakunnan kanssa. Etsivä nuoristyöntekijä on joka keskiviikko Starttipajalla, eli tavoitettavissa Kokkatoiminnan tiloista. Starttipaja on matalimman kynnyksen palvelua nuorelle, sinne ei tarvitse erikseen ohjautua.

<https://www.rautalampi.fi/palvelut/liikunta-nuoriso-ja-vapaa-ajan-palvelut/nuorisopalvelut/etsiva-nuorisoty/>

Etsivä nuorisotyöntekijä Nora Taurén Rautalammintie 4
77700 Rautalampi
p. 0401354922 (myös whatsapp)
etsivanuorisoty@rautalampi.fi
Facebook: Rautalammin Etsivä Nuorisotyöntekijä Nora
Snapchat: entrautalampi

Kokkatoiminnan palvelut

Kokkatoiminta voi toimia palkkatuki ja työkokeilupaiikkana. Kokkatoiminnassa on myös kuntouttavaa työ- ja päivätoimintaa erityisryhmille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toiminta perustuu lakisääteisyteen, taustalla mm. lait erityisryhmien työllistämisestä, YK:n ihmisoikeuksien julistus, perustus-, sosiaalihuolto-, mielenterveys- ja kehitysvammaisten erityishuoltolaki. Kokkatoiminta sijaitsee osoitteessa Tallivirrantie 4.

Nuorten työpajatoiminta

Nuorten työpaja toimii Kokkatoiminnan tiloissa joka arkipäivä nuoren henkilökohtaisen sopimuksen mukaan. Työpajan toiminta on tarkoitettu kaikille 15 – 29 -vuotiaille nuorille, jotka kaipaavat tukea oman elämän tärkeissä saumakohdissa, siirryttäessä koulutuksesta tai työttömyydestä työelämään.

Työpajan tehtävä on nuoren yhteiskuntaan liittäminen, ohjaaminen sekä yleinen kasvatus ja ohjaus. Nuoren elämänhallinnan tukemiseen sisältyy mm. Starttipaja toimintaa, palveluohjausta, virkistystoimintaa sekä työn kautta oppimista.

Työpajalla nuorelle tarjotaan mahdollisuus työkautta oppimiseen.

Tarvitsen lomaa, mutta rahat eivät riitä – onko kotilomalle vaihtoehtoa?

Tuettua lomaa voit hakea, jos asut vakituisesti Suomessa. Lomat on suunnattu perheellisille ja yksinäisille henkilöille, jotka eivät taloudellisten tai muiden syiden johdosta ilman tukea voi käyttää maksullisia lomapalveluita ja joiden katsotaan olevan loman tarpeessa.

Tarkempia tietoja ja hakulomakkeita on saatavissa yhdistysten kotisivuilla:

Lomayhtymä: www.lomayhtyma.fi/tuetut_lomat

Solaris-lomien tuetut lomat: <http://www.solaris-lomat.fi>

Lomaliiton lomatoiminta: <http://www.lomaliitto.fi>

Yllättävä kriisitilanne perheessä – miten saan apua?

Kriiseihin johtavia tilanteita ovat mitkä tahansa elämänmuutokset, kuten läheisen kuolema tai sairastuminen, väkivallan uhriksi joutuminen, parisuhdeongelmat, työttömyys, erilaiset riippuvuudet, onnettomuus, työuupumus tai työyhteisön ongelmatilanteet.

Sosiaalitoimisto tukee lapsia, nuoria ja perheitä sekä etsii ratkaisuja yhdessä perheen kanssa, kun perheellä on lapsen kasvuun, kehitykseen tai käyttäytymiseen liittyvää huolta tai perhe haluaa keskusteluapua muuhun ongelma- tai kriisitilanteeseen. Sosiaalitoimistossa tehdään sosiaalisten tilanteiden kartoituksia. Sosiaalitoimistosta ohjataan myös lasten- ja nuorisopsykiatriin palveluiden pariin. Palvelut ovat maksuttomia.

Sosiaalitoimistoon voi ottaa yhteyttä:

- Lapsen ja nuoren kehitys- ja kasvatuskysymyksissä.
- Perhe-elämän ja parisuhteen ongelmissa.
- Ihmissuhdevaikeuksissa.
- Lapsen tai nuoren käyttäytymiseen tai päihteiden käyttöön liittyvissä ongelmissa.

Lapsen ja nuoren kasvuun, kehitykseen ja käyttäytymiseen liittyvissä huolenaiheissa ja perheen ongelma- ja kriisitilanteissa apua saa **sosiaalityöntekijältä** sosiaalitoimistosta. Sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluu selvittää asiaa ja tarjota tukitoimia myös silloin, kun esille on tullut huolta lapsen tai nuoren kasvu- ja kehitysolosuhteiden terveellisyydestä ja turvallisuudesta.

Sosiaalityöntekijä tarjoaa tukitoimina mm. keskusteluapua, auttaa etsimään ratkaisuja tilanteeseen ja tarvittaessa ohjaa eteenpäin. Sosiaalityöntekijät ja sosiaalitoimiston neuvonta palvelevat arkisin klo 9-15.

Sosiaalityöntekijä, puh 040 735 7973 ja perhetyöntekijä, puh. 040 765 1903.

Lastensuojeluilmoituksen sosiaalityöntekijälle voi tehdä kuka tahansa, jolla on huolta lapsesta tai nuoresta ja hänen olosuhteistaan.

Lastensuojeluilmoituksen tekeminen on välittämistä lapsen ja nuoren tilanteesta. Lastensuojeluilmoituksen saatuaan sosiaalityöntekijällä on velvollisuus selvittää lapsen ja nuoren ja hänen perheensä lastensuojelun ja tukitoimien tarve sekä tarjota apua.

Sosiaalipäivystys tarjoaa puhelinneuvontaa ja -ohjausta ja apua kiireellisissä sosiaalityön asioissa. Sosiaalipäivystykseen otetaan yhteyttä virka-aikana soittamalla sosiaalityöntekijöiden puhelinnumeroihin tai kunnan viraston vaihteeseen: 040 164 2000 ja virka-ajan ulkopuolella hätäkeskuksen 112 kautta. Tarvittaessa sosiaalipäivystäjä lähtee itse paikalle selvittämään tilannetta.

Terveyskeskuksen päivystysvastaanotolta, lastenneuvolasta ja poliklinikan sairaanhoitajalta saa ohjausta ja neuvontaa perheen kriisitilanteessa. Terveyskeskuksessa on useita kriisin hoitoon koulutettuja työntekijöitä. Ota yhteys terveystieteiden päivystysvastaanotolle (yhteystiedot sivulla 6), josta sinua ohjataan eteenpäin.

Rautalammin seurakunnan diakoniatyö

Rautalammin seurakunnan diakoniatyöntekijään voit ottaa yhteyttä kun tarvitset kuuntelijaa, haluat pohtia asioitasi tai tarvitset tukea elämäkriisien keskellä.

Diakoniatyöntekijän tavoitat kirkkoherranvirastosta tai häneen voi ottaa yhteyttä puh.040 837 0682.

Diakoniatyöntekijää voi pyytää myös kotikäynnille.

Valtakunnallinen palveleva puhelin päivystää sunnuntaista torstaihin klo 18-1, perjantaista lauantaihin klo 18-3, puh. 010 19 0071.

Mikäli sinä tai läheisesi on joutunut rikoksen tai rikosyrityksen kohteeksi, olet todistajana rikosasioissa, rikoskokemus pyörii mielessäsi tai olet epätietoinen mitä pitäisi tehdä, voit soittaa **Rikosuhripäivystyksen** auttavaan puhelimeen puh. 116 006 (ma-ti klo 13-21, ke-pe klo 17-21).

Rikosuhripäivystyksestä saat keskusteluapua, neuvoja ja ohjausta. Sen kautta on mahdollisuus saada maksutta tukihenkilö, joka auttaa ja tukee käytännön asioissa esim. poliisilaitoksella käynnissä tai lähestymiskieltoa hakiessa. Kuopion seudun kihlakunnan poliisilaitos, osoite: Suokatu 44 B, 70110 Kuopio.

Perheneuvola tukee lapsia, nuoria ja perheitä sekä etsii ratkaisuja yhdessä perheen kanssa, kun perheellä on lapsen kasvuun, kehitykseen tai käyttäytymiseen liittyvää huolta tai perhe haluaa keskusteluapua muuhun ongelma- tai kriisitilanteeseen. Ota yhteyttä CoronariaTietotaito Oy:n, puh. 010 271 2930. Coronaria Tietotaito Oy on Rautalammin ja Suonenjoen perheneuvolapalvelujen tuottaja.

Rautalammin kunnan **mielenterveyspalvelujen** tehtävänä on aikuisväestön äkillinen mielenterveys- ja kriisityö sekä pitkäaikaismielenterveyskuntoutujien hoitotyö yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa.

Rautalammin mielenterveysneuvolaan voi tulla joko omalla yhteydenotolla tai läheteellä. Siellä hoidetaan sekä akuuttia hoitoa vaativia-, että pitkäaikaisasiakkaita. Käytännön syistä siellä hoidetaan myös nuoria, mutta heidät pyritään ohjaamaan **Sisä-Savon nuorten työryhmään**.

Hoito tapahtuu pääasiassa yksilöhoitona, mutta myös pari-, perhe- ja verkostotyötä tehdään.

Psykiatri käy mielenterveysneuvolassa kerran viikossa.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat sosiaalitoimi, työvoimatoimisto, Kokkatoiminta ja muut terveydenhoidon toimijat.

Varaa aika mielenterveyspalveluihin arkisin klo 9-10: puh. 044 4131 250. Päivystysaikana ja viikonloppuisin voi ottaa yhteyttä Suonenjoen terveyskeskuksen päivystykseen, puh. 044 4131 216, Kuopion kriisikeskukseen, puh. 017 262 7738 tai Kuopion perheasiain neuvottelukeskukseen, puh. 017 158 358.

Sisä-Savon nuorten työryhmä tarjoaa sisäsavolaisille 14-20-vuotiaille nuorille mielenterveyspalveluja. Ryhmän tehtävänä on ottaa vastaan yhteydenotot, aloittaa nuoren tilanteen selvittely ja toteuttaa tarvittaessa psykiatrinen tutkimus, tehdä perhe- ja verkostotyötä ja mahdollisuuksien mukaan vastata jatkohoidosta tai etsiä sopiva jatkohoitopaikka. Lisäksi työryhmä voi tarvittaessa antaa konsultaatioapua mm. kouluterveydenhuollolle sekä oppilastyöryhmille.

Nuorten työryhmään kuuluvat psykiatri, sairaanhoitaja, psykologi ja mielisairaanhoitaja.

Nuorten työryhmä toimii ns. matalan kynnyksen periaatteella eli työryhmään voi ottaa yhteyttä nuori itse, vanhemmat, kouluterveydenhoitaja tai muu taho, joka on huolissaan nuoren tilanteesta.

Tarkoituksena on mahdollisimman varhainen puuttuminen nuoren ongelmiin.

Nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon kanssa on sovittu hoidon porrastuksesta siten, että vakavasti oireilevat nuoret kuuluvat nuorisopsykiatriseen erikoissairaanhoidon ja heidän lähettämistään jatkohoitoon nuorten työryhmään on neuvoteltava erikseen.

Puhelinaika/ajanvaraus arkisin klo 9-10, puh. 0400 759 620.

Sosiaalipäivystys tarjoaa puhelinneuvontaa ja -ohjausta ja apua kiireellisissä sosiaalityön asioissa. Sosiaalipäivystykseen otetaan yhteyttä virka-aikana soittamalla sosiaalityöntekijöiden puhelinnumeroihin tai kunnan viraston vaihteeseen: 040 164 2000 ja virka-ajan ulkopuolella hätäkeskuksen 112 kautta. Tarvittaessa sosiaalipäivystäjä lähtee itse paikalle selvittämään tilannetta.

Päihteiden käyttö on ongelmallista joko itselläni tai läheiselläni – mistä saamme apua?

Päihteitä ovat alkoholi, huumeet ja väärinkäytettynä lääkkeet. Päihteiden käyttö koskettaa koko perhettä ja sen seurauksena voi tulla esim. parisuhdeongelmia, perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa, taloudellisia vaikeuksia, työkyvyn heikentymistä, terveydellisiä ongelmia ja lastensuojelun tarvetta. Päihteiden käyttäjälle on saatavissa monenlaista tukea ja ammattiapua.

Kunnan **sosiaalityöntekijä** tarjoaa tukitoimina mm. keskusteluapua, auttaa etsimään ratkaisuja tilanteeseen ja tarvittaessa ohjaa eteenpäin. Sosiaalityöntekijä, puh. 040 735 7973.

Rautalammin AA-kerho kokoontuu sunnuntaisin, Valtion virastotalolla klo 18.00. Yhteystiedot puh. 045-141 0040.

Voit ottaa myös yhteyden Suomen AA - Anonyymit alkoholisteihin, puh. (09) 750 200, klo 9-21 joka päivä.

Perheessämme on väkivaltaa – minne soitan, mitä teen?

Turvallisuus on ihmisen perusoikeus ja hyvinvoinnin perusta. Jos koet perheessäsä väkivaltaa, älä jää yksin tilanteeseen. Arkisin virka-aikana voit ottaa yhteyttä **sosiaalityöntekijään**, joka yhdessä kanssasi selvittelee asiaa ja ohjaa eteenpäin. Sosiaalityöntekijä, puh. 040 735 7973.

Jos perheväkivaltatilanne on akuutti tai tapahtuu virka-ajan ulkopuolella (esim. yöllä), ota yhteys **yleiseen hätänumeroon** 112. Hätäkeskuksesta puhelu ohjataan tarvittaessa päivystävälle sosiaalityöntekijälle **sosiaalipäivystykseen**, joka on tukena selvittämässä tilannetta. Poliisi tutkii kaikki perheväkivaltatapaukset ja antaa kriisitilanteessa välitöntä tukea perheelle sekä ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon terveyskeskukseen. Sosiaalipäivystys ohjaa sinut tarvittaessa turvakotiin.

Lähin turvakoti on **Kuopion turvakoti**.

Turvakoti on ympärivuorokautinen, asiakkaalle maksuton kriisityöyksikkö, johon lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeva henkilö tai perhe voi mennä oma-aloitteisesti tai viranomaisen tai muun tahon ohjaamana, tarvittaessa myös nimettömänä.

Palvelut ovat jokaisen sitä tarvitsevan saatavilla asuinpaikasta riippumatta. Palvelut ovat tarjolla perheiden lisäksi myös yksittäisille asiakkaille, iästä riippumatta. Turvakotipalvelut ovat maksuttomia.

Kuopion turvakoti (THL)
Lastentie 1 A, B-ovi
70620 KUOPIO ([kartta](#))

Ympärivuorokautisesti 017 183 393

Parisuhde rakoilee – avioero uhkaa

Pienten lasten vanhempana voit saada apua **lastenneuvolan** henkilökunnalta myös parisuhdeasioissa lasten neuvolakäyntien yhteydessä.

Myös oman kunnan **sosiaalityöntekijä** tukee perhe-elämän ja parisuhteen ongelmatilanteissa ja ohjaa tarvittaessa eteenpäin. Sosiaalityöntekijä, puh 040 735 7973.

Parisuhdeongelmiin voit saada apua lisäksi **perheneuvolasta** puh. **010 271 2930**.

Asiakkaat voivat tulla joko yksin, parina tai perheenä.

Perheneuvolaan saa lähetteen sosiaalityöntekijältä, puh. 040 735 7973.

Keskusteluapua voit saada myös **seurakunnasta**. Rautalammin ev.lut. seurakunnan diakoniatyöntekijän tavoitat numerosta 040 837 0682. Pappien ja muiden työntekijöiden numerot löytyvät seurakunnan internet-sivuilta www.rautalamminseurakunta.fi

Kuopion perheasiain neuvottelukeskus on Kuopion ev.lut. seurakuntien työmuoto. Se tarjoaa ammatillista keskusteluapua parisuhteen ja perheen kysymyksissä sekä elämän kriisitilanteissa. **Palvelut ovat maksuttomia Rautalammin seurakunnan jäsenille.**

Ajanvaraus ma-pe klo 9-11 puh. 040 484 8480

Avioero on edessä – miten menetellä?

Oikeusaputoimistosta saat neuvontaa ja apua avo-/ja avioerotilanteessa: erohakemuksen laatiminen, lapsiin liittyvät sopimukset ja hakemukset, omaisuuden jakoon liittyvät asiat. Oikeusapu on joko maksutonta tai osakorvauksella riippuen taloudellisesta tilanteestasi.

Varaa aika Kuopion oikeusaputoimistoon oikeusavustajalle, Suonenjoen toimipaikka, Olavi Leskisen katu 12, puh. 010 366 1060 tai 050 406 4563. Oikeusaputoimisto on avoinna arkisin klo 9-15.

Vanhempien erotessa lasten huolto voi jatkua yhteishuoltajuutena tai vanhemmat voivat sopia, että huoltajuus jää vain toiselle vanhemmalle. Erotilanteissa lasten **elatusapu- ja huoltoasiat** hoidetaan **sosiaalitoimistossa**, kun vanhemmat pystyvät sopimaan asiasta keskenään.

Lastenvalvoja neuvottelee vanhempien kanssa yhdessä tai erikseen sopimus- kysymyksistä ja vahvistaa huollon järjestämistä koskevan sopimuksen. Ota yhteyttä lastenvalvojaan, puh. 040 514 8170.

Jos vanhemmat eivät pysty sopimaan elatusapu- ja huoltoasioista keskenään, asia jää käräjäoikeuden ratkaistavaksi. Apua lapsellesi avioerotilanteessa saat perheasian neuvottelukeskuksesta, puh. 017 158 358.

PERHE VANHENEET

Ikääntyessä tuen, hoivan ja huolenpidon tarve lisääntyy

Kotihoidon palveluiden avulla edistetään ikääntyneiden-, sairaiden- ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Palveluja järjestettäessä huomioidaan asiakkaan, omaisten ja muiden hoitoon osallistuvien kanssa yksilöllinen palvelutarve huomioiden asiakkaan omat voimavarat. Hoito- ja palvelusuunnitelmassa sovitaan yksilöllisesti tarjottavista palveluista.

Kotihoitoon kuuluvat kotipalvelu, tukipalvelut (ateria-, asiointi- ja kylvetyspalvelu ja turvapalvelut) omaishoidontuki, päivätoiminta, hyvinvointia edistävät palvelut ja palveluohjaus. Muistihoitajan palvelut tuottaa Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä.

Lisätietoja:

Kotihoidon vastaava

puh. 040 178 7018

Kirkkotien tiimi ja Ryhmäkoti Toivo klo 7-21

puh. 040 574 9867

Kylän tiimi klo 7-21

puh. 040 725 9553

Palveluohjaus, omaishoidontuki,
tukipalvelut

puh. 040 178 7018

Päivätoiminta

puh. 040 760 4758

Muistihoitaja

puh. 044 712 4345

Kotisairaanhoido:

Kirkkotie

puh. 040 530 0967

Itä – alue

puh. 040 517 5971

Etelä – alue

puh. 040 530 0968

Palveluasuminen

Lyhytaikaista palveluasumista tarvittaessa

Palvelukoti Pauliina tarjoaa ympärivuorokautista lyhytaikaista palveluasumista kotona asumisen tueksi kotoa tuleville yksinasuville henkilöille ja omaishoitajien vapaapäivätarpeisiin. Asiakaspaiikkoja on 3. Lisätietoja saa palveluasumisen vastaavalta, puh. 040 686 9788.

Pitkäaikaista, ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa tarvittaessa

Palvelukoti Aapeli ja palvelukoti Pauliina tarjoavat ympärivuorokautista tehostettua palveluasumista ikääntyville, jotka eivät enää pärjää kotona kotihoidon turvin. Aapelissa on 9 asiakaspaiikkaa ja Pauliinassa 15 asiakaspaiikkaa. Lisätietoja saa palveluasumisen vastaava, puh. 040 686 9788.

Kunnassamme toimii myös kaksi ikääntyville tarkoitettua yksityistä hoitokotia, joista kunta ostaa palveluja. Hoitokoti Willmar tarjoaa ympärivuorokautista hoitoa 14:lle ikäihmiselle ja **Hoitokoti Kyllikki** n. 20:lle ikäihmiselle.

Yksityisiin palveluihin voi hakeutua myös itse maksavana. Lisätietoja kunnan yhteyshenkilö, palveluasumisen vastaavalta, puh. 040 686 9788, Willmar, puh. 040 548 8610 ja Kyllikki, puh. 0400 590 448.

VAIHTOEHTOJA VAPAA-AJAN VIETTOON

Perheeni haluaa harrastuksia – mitä mahdollisuuksia paikkakunnalla on?

Kulttuuri

Rautalammin kunnan kulttuuripalveluihin kuuluvat mm:

- Tapahtumat ja juhlat
- Vaihtuvat taide-, käsityö- ja valokuvanäyttelyt kirjaston näyttelytiloissa
- Koulujen ja päiväkotien kulttuurikasvatuksen tukeminen: konsertti- ja teatterivierailut
- Esiintymismahdollisuuksien tarjoaminen: kulttuurisen ilmaisun tukeminen
- Järjestöjen, harrastajaryhmien sekä yksityisten toiminnan tukeminen: neuvonta, avustukset, tilat
- Tiedottaminen: mm. tapahtumakalenteri kunnan netissä
- Näyttelytilojen varaus

Lisätietoja: kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori Petri Virta, puh. 040-480 4596, petri.virta@rautalampi.fi tai Rautalammin kunnanviraston neuvonta puh. 040 164 2000 tai kunnan internet-sivuilta: www.rautalampi.fi > palvelut > vapaa-aika.

Kirjasto:

Rautalammin kirjastosta voit lainata kirjoja, lehtiä (uusinta numeroa lukuun ottamatta), VHS- ja DVD-elokuvia, musiikkia, äänikirjoja, CD-romppuja ja lasten satu- ja musiikkitalenteita.

Jos tarvitset kirjaa, jota ei löydy kokoelmastamme, voimme hankkia sen sinulle kaukolainaksi. Kirjastoammattilaiset auttavat sinua etsimään tietoa ja paikantamaan aineistoja.

Rautalammin kirjastossa on 5 asiakaspäätettä, joita voit käyttää kirjaston aineistohakuun, internet-tiedonhakuun, sähköpostin lukemiseen/lähtettämiseen sekä tekstinkäsittelyyn. Kirjastossa on myös langaton nettiyhteys vapaasti asiakkaiden käytettävissä. Voit tulla kirjaston tiloihin oman kannettavan laitteesi kanssa työskentelemään.

Lisäksi Rautalammin kirjastossa on näyttelytila, jossa on vaihtuvia näyttelyitä.

<http://www.rautalampi.fi/kuntalaisille/palvelut/kirjasto>

Osoite: Rautalammintie 4, 77700 RAUTALAMPI
puh. 040 164 3000

Avoinna: ma ja to klo 13-19
ti, ke ja pe klo 10-16

Kesäaikaan 1.6.-31.8.

ma ja to klo 13-19
ti, ke ja pe klo 10-15

Omatoimikirjasto on avoinna
ma-to klo 7 – 21
pe-su klo 7 - 18

Sisä-Savon kansalaisopisto:

- Tarjoaa kuntalaisille mm. musiikin, tanssin, liikunnan, teatterin ja kädentaitojen harrastusmahdollisuuksia.
- Lisätietoja Sisä-Savon kansalaisopisto (www.suonenjoki.fi/kansalaisopisto), puh. 044 758 1466 tai Rautalammin osastovastaava Anneli Tarvainen, puh. 0400 738 171

Lähde mukaan kulttuuritoimintaan!

Kulttuurijärjestöjä ja -toimijoita Rautalammissa:

- Rautalammin museo, puh. 044 753 0140 (museo- ja näyttelytoimintaa ympäri vuoden vauvasta vaariin)
- Museon ystävät ry
- Rautalammin Kulttuuriseura ry (konsertteja, tapahtumia, teatterimatkoja ym.) www.rautalamminkulttuuriseura.fi
- Sisä-Savon perinneyhdistys ry (sisäsavolaisen perinteen kerääminen ja tallentaminen)
- Rautalammin Historiallinen Yhdistys ry
- Mannerheimin Lastensuojeluliiton Rautalammin osasto ry
- Rautalammin Mieslaulajat ry, Cantilena-laulajat ry, kirkkokuoro (Rautalammin srk), Nikolaos-kuoro (ort. srk)
- Rautalammin Rockmuusikot ry (tarkoitus ylläpitää ja kehittää bänditoimintaa Rautalammissa sekä lähialueilla, järjestää keikkoja, musiikkitapahtumia, kursseja)
- Rautalammin Musiikinystävät ry
- Rautalammin Marttayhdistys ry

Lisätietoja voit kysyä kunnan kulttuuritoimesta Seija Vuorimalta, puh. 040 556 2979.

Liikunta

Liikuntapalvelut:

Rautalammin kunnan liikuntapalvelut tarjoavat mm. seuraavaa tukeakseen kuntalaisten hyvinvointia ja edistääkseen heidän liikunnallista elämäntapaa:

- Sisä- ja ulkoliikuntapaikat
- Koululaisten liikuntapäivät
- Tapahtumat, kilpailut, kurssit
- Järjestöjen ja harrastajaryhmien tukeminen: neuvonta, avustukset, tilat
- Yhteistyö muun muassa kylien kanssa (lähiliikuntapaikat)

Lisätietoja löydät www.rautalampi.fi > palvelut > liikunta- ja nuorisotoimi.

Urheilu- ja liikuntaseurat Rautalammilla:

Urheilu- ja liikuntajärjestöt järjestävät monipuolisesti säännöllistä harrastus- ja kilpailutoimintaa eri-ikäisille lapsille, nuorille ja aikuisille.

Urheiluseurojen yhteystiedot löydät kunnan internet-sivuilta: www.rautalampi.fi > palvelut > liikunta- ja nuorisotoimi > järjestöt.

Erähenkistä toimintaa tarjoavat mm. Rautalammin Rautiaiset ry sekä metsästysseurat.

Kunta tukee vuosittain liikunta- ja urheiluseurojen toimintaa mm. avustuksin.

Muu vapaa-ajan toiminta

Nuorisotyö:

Rautalammin kunta tarjoaa nuorilleen mm.

- Ohjattua toimintaa nuorisotiloilla
- Tietoutta nuorille kirjaston tiedotuspisteessä
- Erilaisia tapahtumia, retkiä, leirejä
- Ehkäisevää päihdetyötä yhdessä muiden toimijoiden kanssa

Lisätietoja löydät kunnan nettisivuilta www.rautalampi.fi > palvelut > liikunta- ja nuorisotoimi.

Kunta tukee eri toimijoiden nuorisotyötä mm. avustuksin.

Liikunta- ja nuorisotyön palveluista saat lisätietoja soittamalla puh. 040 576 5952.

Muut järjestöt ja yhteisöt Rautalammilla:

- 4H (kerhotoiminta, leirit, nuorten työllistämishankkeet).
- MLL
- Partio toiminta
- SPR (koulutukset, leirit)
- Kylätoimikunnat, liikunta- ja nuorisoseurat
- Pelastakaa Lapset ry

Järjestöjen ja yhteisöjen yhteystiedot löydät kunnan internet-sivuilta: www.rautalampi.fi > palvelut > liikunta- ja nuorisotoimi > järjestöt.

Lisätietoja voit kysyä Rautalammin kunnan neuvonnasta puh. 040 164 2000.

Rautalammin seurakunnan lapsi- ja perhetyö ja varhaisnuoriso- ja nuorisotyö järjestää monipuolista toimintaa lapsille ja nuorille. Lisätietoja lapsi- ja nuorisotyöntekijöiltä ja lapsi- ja nuorisotyön papilta. Yhteystiedot löydät osoitteesta www.rautalamminseurakunta.fi

- Arkipyhäkoulu
- Leirit, retket
- Kerhotoiminta
- Isoiskoulutus
- Musiikkitoiminta/kuorot
- Nuorten illat
- Rippikoulu

Rautalammin helluntaiseurakunta tarjoaa kristillisiin arvoihin pohjautuvaa toimintaa.

Lasten JIPP II-kuoro on joka toinen viikko alakouluikäisille.

Perheille järjestetään yhteisiä retkiä. Kesäisin pidetään lasten- ja varhaisnuorten leiri ja tehdään nuorten ryhmämatka Venäjälle.

Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaan. Tarkempaa tietoa tapahtumista www.rautalampi.helluntaisrk.net

Rautalammin perhepalveluopas on syntynyt Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman oheistuotoksena.

Puhelinnumeroita

Hätäkeskus (poliisi).....	112
Myrkytystietokeskus (suora).....	(09) 471 977
vaihe.....	(09) 4711
Rikosuhripäivystyksen auttavapuhelin.....	116 006
Kuopion kriisikeskus.....	017 262 7733
Kuopion perheasiain neuvottelukeskus.....	017 158 358
Pelastakaa lapset ry:n Itä-Suomen aluetoimisto.....	010 843 5180
Perheneuvola, Tietotaito Group Suomi Oy ...	010 271 2930
Tuustaipaleen Kuntoutumiskeskus.....	040 455 1920
Kuopion A-klinikka.....	(017) 183 672
Suomen AA - Anonyymit alkoholistit.....	(09) 750 200
Kuopion oikeusaputoimisto, oikeusavustaja.....	010 366 1060
.....	050 406 4563
Kuopion Talous- ja velkaneuvontatoimisto.....	017 182 707
.....	017 182 709
Maistraatti.....	071 875 0211
Kela, lapsiperheet.....	020 692 206

Rautalammin terveyskeskus:

Kiireellinen ensiapu.....	044 4131 255
Ajanvaraus vastaanotoille ma-pe klo 8-9 ja 12.30-13.30:	
Itäinen alue.....	044 4131 256
Eteläinen alue.....	044 4131 258

Päivystys arkisin ja viikonloppuisin

Suonenjoen pääterveysasema.....	044 4131 216
Kuopion yhteispäivystys.....	017 174 500
Rautalammin Neuvola, terveydenhoitaja ma-pe klo 12-13.....	044 0503572
Kouluterveydenhoitaja	040 721 8419
Fysioterapia/Apuvälinepalvelut, fysioterapeutti ma-pe klo 12-13.....	040 843 2106
Hammashoitolan ajanvaraus.....	044 4131 235
Mielenterveysneuvolan ajanvaraus.....	044 4131 250
Sisä-Savon nuorten työryhmä.....	0400 759 620

Rautalammin seurakunta:

Kirkkoherra	0400 856 263
Seurakuntapastori (lapsi- ja nuorisotyö)	040 197 2207
Diakoni	040 837 0682
Lapsi- ja perhetyö	040 484 8864
Nuorisotyö.....	0400 367 131
Valtakunnallinen palveleva puhelin.....	010 19 0071

Rautalammin ortodoksinenseurakunta:

Kirkkoherra	020 610 0321 tai 044 593 7710
Kanttori	020 610 0322
Lastenkerhon ohjaaja	040 828 4831

Rautalammin helluntaiseurakunta:.....

045 651 3788

Rautalammin kunta:

Kunnanviraston neuvonta.....	040 164 2000
Osastosihteeri	040 178 7001
Tekninen johtaja	0400 784 570
Yhteispalvelupiste (Kela) palveluneuvoja	050 527 5018
<u>Perusturvaosasto:</u>	
Perusturvajohtaja/Lastenvalvoja.....	040 514 8170
Sosiaalityöntekijä	040 735 7973
Sosiaalityöntekijä	040 501 0703
Perhetyöntekijä	040 765 1903
Omaishoidontuki, kotihoidon vastaava.....	040 178 7018
Palveluasumisen vastaava	040 6869788
Oppaan päivitys.....	040 521 3990

Lasten päivähoito:

Varhaiskasvatuksenjohtaja	040 572 5321
Erityislastentarhanopettaja	040 169 3866

Koulutoimi:

Koulutusjohtaja	040 551 4361
Koulutoimisto, toimistos sihteeri	040 549 2860
Matti Lohen koulun rehtori	040 703 5598
Kerkonjoen koulun rehtori	040 124 4545
Koulukuraattori.....	040 178 7002
Koulusihteeri	040 540 8317

Kirjasto:

Kirjasto.....	040 164 3000
Kirjasto-kulttuurisihteeri	040 556 2979

Nuorisotyö:

Vapaa-ajansihteeri	040 576 5952
Etsivä nuorisotyöntekijä.....	040 135 4922

Kokkatoiminta/paja:

Avohuollonohjaaja	040 186 3491
-------------------------	--------------

Kotihoito:

Kotisairaanhoido:

Kirkkotie	040 530 0967
Etelä – alue	040 530 0968
Itä – alue	040 517 5971
Kirkkotien tiimi, Ryhmäkoti Toivo.....	040 574 9867
Kotihoidon vastaava	040 178 7018
Päivätoiminta.....	040 760 4758
Muistihoitaja.....	040 564 0693

Palveluasuminen:

Palveluasumisen vastaava	040 686 9788
--------------------------------	--------------

Kansalaisopisto:

Sisä-Savon kansalaisopisto.....	044 758 1466
Rautalammin osastovastaava	0400 738 171

Rautalammin museo.....	044 753 0140
------------------------	--------------

Hoitokoti Kyllikki.....	0400 590 448
Hoitokoti Willmar Oy.....	040 548 8610